

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 25.10.2019

Versjon 1.1

revidert den: 25.10.2019

1 Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn:

KREUL ArtPen fine Gold 1-2 mm

KREUL ArtPen fine Silver 1-2 mm

KREUL ArtPen fine Copper 1-2 mm

(Safety data sheet for the included ink.)

· **Artikkelnummer:** 47952, 47953, 47954

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Bruk av stoffet/ tilberedning

Ink

For artists and hobby user.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent/leverandør:

C. KREUL GmbH & Co. KG

Carl-Kreul-Straße 2

D-91352 HALLERNDORF

DEUTSCHLAND

Tel. + 49 (0)9545 / 925 - 0

Fax + 49 (0)9545 / 925 - 511

E-Mail: info@c-kreul.de

Avdeling for nærmere informasjon:

Product Safety Department:

Treiber, b.treiber@c-kreul.de

1.4 Nødtelefonnummer

Tlf. + 49 (0) 9545/925 - 0

Faks. + 49 (0) 9545/925 - 511

(Mandag - torsdag 8.00-17.00, fre 8.00-15.00)

2 Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008** Produktet er ikke klassifisert i henhold til CLP-forordningen.

2.2 Merkingselementer

I EU-forskrift 1907/2006 (REACH) blir det skilt mellom stoffer, blandinger og produkter. I samsvar med definisjonen av produkter i kjemikalierregelverket REACH anser det europeiske forbundet for skriveredskapsprodusenter (EWIMA) skriveredskaper, markørtusjer, etc. for å være produkter. For produkter er det imidlertid ikke beregnet noen sikkerhetsdataark. For stoffer og blandinger er sikkerhetsdataark derimot påbudt. Opplysningene i sikkerhetsdataarket som er stilt til disposisjon, refererer derfor bare til blekket og ikke selve produktet.

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008** bortfaller

· **Farepiktogrammer** bortfaller

· **Varselord** bortfaller

· **Faresetninger** bortfaller

2.3 Andre farer

· **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke brukbar.

· **vPvB:** Ikke brukbar.

3 Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Kjemisk karakterisering: Stoffblandinger

· **Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

Farlige innholdsstoffer:

CAS: 107-21-1 EINECS: 203-473-3	1,2-etandiol	☠ Acute Tox. 4, H302	2,5-<10%
CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6	etanol	☠ Flam. Liq. 2, H225; ☠ Eye Irrit. 2, H319	2,5-<10%

· **Ytterligere informasjon:** Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykdato: 25.10.2019

Versjon 1.1

revidert den: 25.10.2019

(fortsatt fra side 1)

4 Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
- **Generelle informasjon:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.
- **Etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
- **Etter hudkontakt:**
Vask med vann og syreholdig sepe.
Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.
- **Etter øyekontakt:**
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.
Fjern kontaktlinser.
- **Etter svelging:**
Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
- **4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

5 Brannslukkingstiltak

- **5.1 Slukkingsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
- **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann i full stråle
- **5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**
Ved oppheting og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.
- **5.3 Råd til brannmannskaper**
- **Spesielt verneutstyr:** Ta på egnet åndedrettsbeskyttelse.
- **Ytterligere informasjon** Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

6 Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner** Ikke nødvendig.
- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø**
Fortynn med rikelig med vann.
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing**
Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).
Oppsamlet materiale bortskaffes forskriftsmessig.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

7 Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering** Ved sakkyndig bruk er spesielle tiltak unødvendig.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Ingen særlige tiltak nødvendig.
Produktet er ikke brennbart.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjon om lagervilkårene:**
Beskytt mot frost.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **Lagerklasse:** 10
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Se avsnitt 1.2.

8 Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg:** Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.

8.1 Kontrollparametere

- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

107-21-1 1,2-etandiol

AG	Korttidsverdi: 104 mg/m ³ , 40 ppm
	Langtidsverdi: 52 mg/m ³ , 20 ppm
HE	

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 25.10.2019

Versjon 1.1

revidert den: 25.10.2019

		(fortsatt fra side 2)
64-17-5 etanol		
AG Langtidsverdi: 950 mg/m ³ , 500 ppm		
· DNEL-verdier		
64-17-5 etanol		
Oral	long-term exposure-systemic effects	87 mg/kg (general population)
Dermal	long-term exposure-systemic effects	206 mg/kg bw/d (general population) 343 mg/kg bw/d (worker)
Inhalativ	long-term exposure-systemic effects	114 mg/m ³ (general population) 950 mg/m ³ (worker)
· PNEC-verdier		
64-17-5 etanol		
water		2,75 mg/l
freshwater		0,96 mg/l
marine water		0,79 mg/l
sewage treatment plant (STP)		580 mg/l
freshwater sediment		3,6 mg/kg
soil		0,63 mg/kg
· Ytterligere informasjoner: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.		
· 8.2 Eksponeringskontroll		
· Personlig verneutstyr:		
· Generelle verne- og hygienetiltak: Normale sikkerhetstiltak ved omgang med kjemikalier må overholdes.		
· Åndrettsvern: Ikke nødvendig.		
· Håndvern:		
Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.		
På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling om hanskemateriale for produktet /tilberedningsprosessen/ kjemikalieblandingen.		
Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.		
· hanskemateriale		
Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.		
· gjennomtrengingstid for hanskemateriale		
Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.		
· Øyevern: Vernebrille anbefales ved omfylling.		

9 Fysiske og kjemiske egenskaper

· 9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

· alminnelige opplysninger

· Utseende:

· Form:	Flytende
· Farge:	i.h.t. produktbetegnelse
· Lukt:	Karakteristisk
· Luktterskel:	Ikke bestemt.

· **pH-verdi ved 20 °C:** 9,3

· Tilstandsendring

· Smeltepunkt/frysepunkt:	Ikke bestemt.
· Startkokepunkt og kokeområde:	100 °C

· **Flammepunkt:** 88 °C

· **Antennelighet (fast stoff, gass):** Ikke brukbar.

· **Nedbrytingstemperatur:** Ikke bestemt.

· **Selvantennelsestemperatur:** Produktet er ikke selvantennelig.

· **Eksplorative egenskaper:** Produktet er ikke eksplosjonsfarlig.

· Eksplosjonsgrenser:

· Nedre:	3,5 Vol %
· Øvre:	15 Vol %

· **Damptrykk ved 20 °C:** 59 hPa

· **Tetthet:** Ikke bestemt.

· **Relativ tetthet:** Ikke bestemt.

· **Damptetthet:** Ikke bestemt.

· **Fordampingshastighet:** Ikke bestemt.

· **Løslighet i / blandbarhet med vann:**

Fullstendig blandbar.

(fortsatt på side 4)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 25.10.2019

Versjon 1.1

revidert den: 25.10.2019

(fortsatt fra side 3)

- **Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:** Ikke bestemt.
- **Viskositet:**
 - Dynamisk:** Ikke bestemt.
 - Kinematisk:** Ikke bestemt.
- **9.2 Andre opplysninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

10 Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:** Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** Ingen farlige spaltningsprodukter kjente.

11 Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:

107-21-1 1,2-etandiol

Oral	LD50	5.840 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	9.530 mg/kg (rabbitt)

64-17-5 etanol

Oral	LD50	7.060 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	12.800 mg/kg (rabbitt)
Inhalativ	LC50/4h	20.000 mg/m ³ (rat)

- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **Hudetsing/hudirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
- **Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Kreftfremkallende egenskap** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Reproduksjonstoksitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

12 Økologiske opplysninger

· 12.1 Giftighet

· Akvatisk toksisitet:

64-17-5 etanol

LC50/96h	11.000 mg/l (fish)
LC50/48h	5.012 mg/l (daphnia)
EC50/48h	9.950 mg/l (crustaceans)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Ytterligere økologiske informasjon:**
- **Generelle informasjon:**
Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke brukbar.
- **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

NO
(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykdato: 25.10.2019

Versjon 1.1

revidert den: 25.10.2019

(fortsatt fra side 4)

13 Sluttbehandling

· 13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

· **Anbefaling:**

Mindre mengder kan deponeres sammen med husholdningsavfall.

Små mengder kan fortynnes med rikelig med vann og spyles bort. Større mengder må tas vare på i henhold til forskrifter fra lokale myndigheter.

· **Europeiske avfallslisten**

08 01 12	annet maling- og lakkavfall enn det nevnt i 08 01 11
15 01 02	emballasje av plast

· **Ikke rengjort emballasje:**

· **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

· **Anbefalt rengjøringsmiddel:** Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

14 Transportopplysninger

· 14.1 FN-nummer

· **ADR, ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· 14.2 FN-forsendelsesnavn

· **ADR, ADN, IMDG, IATA** bortfaller

· 14.3 Transportfareklasse(r)

· **ADR, ADN, IMDG, IATA**

· **klasse** bortfaller

· 14.4 Emballasjegruppe

· **ADR, IMDG, IATA** bortfaller

· 14.5 Miljøfarer

Ikke brukbar.

· 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke brukbar.

· 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke brukbar.

· **UN "Model Regulation":**

bortfaller

15 Opplysninger om regelverk

· 15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

· **Direktiv 2012/18/EU**

· **Spesifiserte farlige stoffer - VEDLEGG I** ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

16 Andre opplysninger

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktens egenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H302 Farlig ved svelging.

H319 Gir alvorlig øyeyritasjon.

· **Avdeling som utsteder datablad:** Product Safety Department

· **Kontaktperson:** B. Treiber, b.treiber@c-kreul.de

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 2: Brannfarlige væsker – Kategori 2

Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4

Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeyritasjon – Kategori 2